

ОБЩИНА КОЧЕРИНОВО

ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА КОЧЕРИНОВО, ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ ЗА ПЕРИОДА 2020 – 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	4
1. Основание за разработване.....	5
2. Нормативна база.....	7
3. Общ профил на общината.....	16
3.1. Местоположение, релеф, климат и демографско развитие	16
3.2. Площ, брой населени места, неселение.....	20
3.3. Сграден фонд.....	20
3.4. Промислени предприятия	22
3.5. Транспорт	22
4. Политика по енергийна ефективност.....	23
5. Състояние на енергийното потребление.....	26
6. Цел и обхват на програмата за енергийна ефективност	27
7. Финансиране, избор на програми за реализация на дейности и мерки по енергийна ефективност	30
8. Мерки за повишаване на енергийната ефективност	40
9. Етап на изпълнение	41
10. Очаквани ефекти от изпълнението	43
11. Наблюдение и контрол.....	44
12. Отчет на изпълнението	45
Заключение	45

Списък на съкращенията

АУЕР	Агенция за устойчиво енергийно развитие
ЗЕЕ	Закон за енергийната ефективност
ЕЕ	Енергийна ефективност
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
РЗП	Разгъната застроена площ
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ЕИП	Европейско икономическо пространство
МПС	Малки и средни предприятия
НСИ	Национален статистически институт
МФК	Международен фонд „Козлодуй”
ФЕЕ	Фонд енергийна ефективност

ВЪВЕДЕНИЕ

Повишаването на енергийната ефективност е един от основните инструменти, които водят до постигането на заложените цели на държавната политика в областта на икономиката и енергетиката не само на национално ниво, но и на местно. Общините, като консуматори на енергия, имат съществена роля в развитието на енергийната ефективност чрез изпълнението на заложените в плановете, програми и проекти енергоспестяващи мерки за намаляване на енергийната консумация.

Реализацията на общинските програми за енергийна ефективност води до:

- намаляване на зависимостта на общините от доставка на енергия и енергоносители;
- намаляване разходите за енергия и съответно повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот;
- повишаване конкурентоспособността на местната икономика;
- откриване на иновативни производства и нови работни места;
- ограничаване на негативното въздействие върху околната среда и климата.

Енергийната ефективност означава извличане на максимална полза от всяка единица енергия чрез възпитаване на съответното енергийно поведение у потребителите и използване на модерни технологии за задоволяване на ежедневните енергийни потребности. Тя е най-ефективният начин за спестяване на енергия и намаляване на емисиите на парникови газове в атмосферния въздух.

Енергийната ефективност може да се представи и като измерител за разумното използване на енергията, което представлява функция от повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това без загубата на енергиен комфорт.

Енергийната ефективност, като елемент от политиката по устойчиво развитие, води до:

- намаляване разходите за горива и енергия;

- повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- подобряване на топлинния комфорт;
- намаляване емисиите на парникови газове;

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика по енергийна ефективност и налага участието на съответните регионални и местни структури. Общинските програми за енергийна ефективност целят да се намали нивото на енергопотребление в обектите - общинска собственост (сгради, инсталации, улично осветление и др.), като по този начин да се даде пример на населението и бизнеса с оглед генериране икономия на енергия в бита и индустрията.

Предвидените в настоящата програма мерки по енергийна ефективност имат за цел политиката по енергийна ефективност да се превърне в приоритетна на територията на Община Кочериново, като по този начин се повишава икономическия растеж и жизнения стандарт на населението на Общината и се подпомогне опазването на околната среда.

Настоящата програма е структурирана, съгласно Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) за разработване на планове/програми за енергийна ефективност.

1. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Изготвянето на общинските програми за енергийна ефективност, както и на програмите за оползотворяване на енергията от възобновяеми източници и биогорива е един от приоритетите на кохезионната политика на Европейския съюз за периода до 2020 г. Чрез устойчиви енергийни проекти и стратегии за изпълнението на тези програми, кохезионната политика превръща екологичните предизвикателства - осигуряване качество на атмосферния въздух, намаляване изменението на климата и управление на ресурсите, във възможности за развитие на регионите и превръщането им в по-атрактивно място за инвестиции и създаване на нови работни места.

Програма за енергийна ефективност на община Кочериново, област Кюстендил за периода 2020 – 2025 г.

Въвеждането на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, въведена в българското законодателство с Закона за енергийната ефективност (обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г. и в сила от 15.05.2015 г.), държавите-членки следва да насърчават общините и другите публични органи да приемат интегрирани и насоки към устойчиво развитие планове за енергийна ефективност с ясни цели. Програмата за енергийна ефективност, отчита разпоредбите на Директивата и на ЗЕЕ за:

- Реализацията на дейностите и мерките за повишаване на енергийната ефективност в съответствие с Националния план за действие по енергийна ефективност 2014 – 2020 г., водещи до икономии на енергия не само в крайно, но и първично потребление на енергия;

- Изпълнение на индивидуални цели за енергийни спестявания, като част от националната задължителна цел за енергийни спестявания на Република България до 2020г. от страна на т.нар. „задължени лица - търговци с енергия“ при крайните клиенти на енергия, към които принадлежат и общините;

По силата на чл. 12, ал. 1 – ал. 3 от ЗЕЕ, държавната политика в областта на енергийната ефективност се изпълнява от всички държавни и местни органи, като за целта тези органи разработват и приемат **програми по енергийна ефективност**, съответстващи на целите, заложи в:

- Националната стратегия по енергийна ефективност на Република България;
- Националния план за действие по енергийна ефективност 2014 -2020 г.;
- Националния план за сгради с близко до нулево потребление на енергия, националния план за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охладени сгради – държавна собственост, използвани от държавната администрация и
- Националната дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от общественения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд.

Програмите по енергийна ефективност се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети на регионалните планове за развитие на съответните райони, изготвяни на основание чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното

развитие, както и въз основа на перспективите за устойчиво икономическо развитие на съответните райони за икономическо планиране.

По аргумент от чл. 12, ал. 4 от ЗЕЕ, средствата за изпълнение на програмите по енергийна ефективност се осигуряват в рамките на бюджетите на държавните органи и на общините.

2. НОРМАТИВНА БАЗА

Настоящата програма е изготвена в съответствие с европейското законодателство в областта на енергийната ефективност и е съобразено със:

Стратегия „Енергетика 2020” на Европейския съюз (Трети либерализационен пакет в енергетиката „Енергетика и климат“)

През 2007 г. Европейският съвет прие нови енергийни цели до 2020 г., т.нар. „триада 20-20-20” за повишаване на енергийната ефективност в крайното енергийно потребление, включена в пакета „Енергетика и климат“. Триадата „20-20-20“ включва цели, свързани с:

- насърчаване изпълнението на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност, които следва да доведат до 20 % икономия на енергия в крайното енергийно потребление към 31.12.2020 г.;
- насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и постигане на дял от 20 % на този вид енергия в брутното крайно енергийно потребление към 31.12.2020 г.;
- намаляване, в резултат от изпълнението на горните видове дейности и мерки, на емисиите на парникови газове в атмосферния въздух с 20%.

Базисната година, спрямо която се залагат и отчитат поставените цели, определена от Европейската комисия, е 1990 г.

Директиви на Европейския съюз за енергийна ефективност

Европейското право в областта на енергийната ефективност включва седем директиви и девет регламента, които са транспонирани в българското законодателство съответно в Закона за енергийната ефективност и в Закона за устройство на територията, и подзаконовите нормативни актове по прилагането на тези закони.

Две от директивите са тясно свързани с енергийния мениджмънт в общините - Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност.

Директива 2010/31/ЕС на Европейският парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите

Целта на Директивата е да се подобрят енергийните характеристики на сградите в рамките на държавите-членки на Европейския съюз, като се вземат предвид външните климатични и местни условия, както и изискванията за параметрите на вътрешния въздух при стриктно спазване на съотношението „разходи-ефективност“.

Директивата въвежда изискване за привеждане на съществуващия сграден фонд в държавите – членки до „сгради с близко до нулево потребление на енергия“.

Директивата въвежда и критерии по отношение на:

- общата методологична рамка за изчисляване на цялостните енергийни характеристики на сгради и части от тях;
- прилагане на минимални изисквания по отношение на енергийните характеристики на нови и съществуващи сгради, сградни компоненти и външни ограждащи елементи на сградата, които подлежат на основен ремонт;
- енергийно сертифициране на сгради и части от тях.

Директива 2012/27/ЕС на Европейският парламент Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност.

Основната цел на тази Директива е да допринесе за постигане на целите на европейския съюз за повишаване на енергийната ефективност в крайното енергийно потребление на държавите-членки до 31 декември 2020 г. с 20 % чрез:

- изготвяне на национална дългосрочна стратегия за саниране на обществения и частен сграден фонд;
- задължително реновиране на 3% годишно от пълната разгъната застроена площ (РЗП) на държавните сгради над 250 кв.м, а за общинските сгради това е пожелателно;
- въвеждане на схеми за задължения за енергийната ефективност, осигуряващи изпълнението на националната цел за енергийни спестявания от страна на т.нар. „задължени лица - търговци с енергия“, между които тази цел се разпределя като индивидуални цели за енергийни спестявания, подлежащи на изпълнение чрез:

- сключване на договори за реализация на енергийно ефективни услуги при крайните клиенти на енергия;
- внасяне на парични средства от страна на търговците с енергия в специализирани фондове за енергийна ефективност;
- прехвърляне на енергийни спестявания чрез закупуване на удостоверения за енергийни спестявания.
 - насърчаване използването на т.нар. „ЕСКО модел“, представляващ финансова схема за насърчаване реализацията на енергоспестяващи мерки при крайните клиенти на енергия чрез реализацията на договори с гарантиран резултат;
 - въвеждане на система за управление по енергийна ефективност (енергиен мениджмънт), включително енергийни обследвания, като част от прилагането на програмата по енергийна ефективност от публичните органи и органите на местната власт и местното самоуправление.

Пътна карта за енергетиката до 2050 г.

През декември 2011 г. Европейската комисия прие Пътна карта за енергетиката, която има за цел понижаване на въглеродните емисии до 2050 г., като същевременно се подобри конкурентоспособността на икономиката и сигурността на доставките на енергия за Европа. Ключов елемент за изпълнението на тази цел е реализацията на политиката по енергийна ефективност.

Енергийната стратегия на Република България до 2020 г.

Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. отразява визията за развитие на сектор „Енергетика“ при отчитане на европейската визия в тази област, както и на политиките по енергийна ефективност и оползотворяване на енергията от възобновяеми източници.

Стратегия „Европа 2020“

Тя залага на три основни приоритета:

- интелигентен растеж - изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
- устойчив растеж – насърчаване развитието на екологична и конкурентоспособна икономика с по- ефективно използване на ресурсите;

– приобщаващ растеж - стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване, както и нейните три основни цели:

1. заетост за 75 % от населението на възраст 20-64 години;
2. инвестиции в научно изследователската и развойна дейност в размер на 3% от брутният вътрешен продукт на ЕС;
3. постигане на целите „20-20-20“ по отношение на енергетиката и климата;

Закон за енергийната ефективност

Въвеждането в българското законодателство на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност със сега действащия ЗЕЕ, поставя редица предизвикателства пред т. нар. „задължени лица – търговци с енергия“, както и **пред общините в качеството им на крайни клиенти на енергия.**

Съгласно чл. 14 от ЗЕЕ, за подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност се въвежда схема за задължения за енергийни спестявания, която да осигури постигането на обща кумулативна цел за спестена енергия при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г.

Общата кумулативна цел за енергийни спестявания обхваща периода 2014-2020 г. и се определя като натрупване на нови енергийни спестявания от минимум 1,5 на сто годишно от средната годишна стойност на общото количество на енергията, доставена до крайните клиенти на територията на страната през 2010, 2011 и 2012 г., с изключение на количеството горива и съответстващата на тези горива енергия, използвани за транспортни цели под код „B_101900“ по статистиката на Евростат.

Общата кумулативна цел се разпределя, като индивидуални цели за енергийни спестявания, между следните задължени лица:

1. крайни снабдители, доставчици от последна инстанция, търговци с издадена лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, които продават електрическа енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;
2. топлопреносни предприятия и доставчици на топлинна енергия, които продават топлинна енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

3. крайните снабдители и търговци с природен газ, които продават на крайни клиенти повече от 1 млн. кубически метра годишно;

4. търговци с течни горива, които продават на крайни клиенти повече от 6,5 хил. тона течни горива годишно, с изключение на горивата за транспортни цели;

5. търговци с твърди горива, които продават на крайни клиенти повече от 13 хил. тона твърдо гориво годишно.

При определяне на общата кумулативна цел се използват следните ставки за изчисление на енергийни спестявания в размер:

1. по 1 на сто годишно за 2014 и 2015 г.;
2. по 1,25 на сто годишно за 2016 и 2017 г.;
3. по 1,50 на сто годишно за 2018, 2019 и 2020 г.

Като основа за изчисляване на общата кумулативна цел се използва продаденото на крайни клиенти през предходната календарна година количество енергия от различните видове търговци с енергия.

Съгласно чл. 21 от ЗЕЕ, при изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания задължените лица по чл. 14, ал. 4 (търговци с енергия) могат да:

1. предлагат енергийноэффективни услуги на конкурентни цени чрез доставчик на енергийноэффективни услуги, и/или

2. правят вноски във Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ или в други финансови посредници за финансиране на дейности и мерки за енергийна ефективност в размер на инвестициите, необходими за изпълнение на мерки за постигане на индивидуалните им цели, определени съгласно методиката по чл. 7, ал. 1, т. 11, и/или

3. сключват споразумения с доставчици на енергийноэффективни услуги или други незадължени страни за прехвърляне на енергийни спестявания чрез прехвърляне на удостоверения за енергийни спестявания.

➤ Предоставяне на енергийноэффективни услуги на конкурентни цени при крайните клиенти:

Съгласно чл. 65 от ЗЕЕ, енергийноэффективните услуги имат за цел комбиниране доставката на енергия с енергоэффективна технология и/или с действие, което обхваща

експлоатацията, поддръжката и управлението, необходими за предоставяне на услугата, и водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност и/или спестяване на първични енергийни ресурси.

Енергийноефективните услуги се извършват въз основа на писмени договори, сключени с крайни клиенти и включват изпълнението на една или повече дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност, определени в наредбата по чл. 18, ал. 2 – Наредба № Е-РД-04-3 от 04.05.2016 г. на министъра на енергетиката за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им.

Когато в обхвата на енергийноефективните услуги се включва изпълнението и дейности по обследване за енергийна ефективност на сгради или обследване за енергийна ефективност на промишлени системи, задължени лица:

1. изпълняват сами дейностите, в случай, че отговарят на изискванията за обследване за енергийна ефективност на сгради по чл. 43, ал. 1 или 2 или за обследване за енергийна ефективност на промишлени системи по чл. 59, ал. 1;

2. възлагат изпълнението на дейностите на лица, които отговарят на изискванията за обследване за енергийна ефективност на сгради по чл. 43, ал. 1 или 2, или за обследване за енергийна ефективност на промишлени системи по чл. 59, ал. 1.

➤ **Внасяне на парични средства във Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници” или в други финансови посредници:**

Ключов момент от цитираната по-горе разпоредба на чл. 21 от ЗЕЕ е алтернативната възможност за задължените лица - търговци с енергия да внасят парични средства във Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници” или в други финансови посредници. В тази връзка чл. 7, ал. 1, т. 11 от ЗЕЕ предвижда, че министърът на енергетиката утвърждава методика за оценка на размера на вноските от задължените по чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ лица във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" и в други финансови посредници, необходими за постигане на индивидуалните им цели по предложение на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие. Към настоящия момент няма данни горепосочената методика да е разработена и утвърдена.

➤ **Прехвърляне на енергийни спестявания, чрез прехвърляне на удостоверения за енергийни спестявания от задължени лица, които са в преизпълнение на целите си или от незадължени лица:**

Съгласно чл. 75 от ЗЕЕ, удостоверенията за енергийни спестявания могат да се прехвърлят от:

1. задължено към друго задължено лице по чл. 14, ал. 4, когато първото задължено лице е в преизпълнение на определената му индивидуална цел за енергийни спестявания;

2. незадължено лице към задължено лице по чл. 14, ал. 4. Водещото за удостоверенията за енергийни спестявания е, че те обективират реализирана икономия на енергия в резултат на вложена инвестиция за изпълнението на мерки по енергийна ефективност, тоест основното при прехвърлянето са не самите удостоверения, а икономията на енергия, за която те се отнасят.

Управление потреблението на енергия:

Законът за енергийната ефективност предвижда и още една съществена дейност - управление потреблението на енергия.

Съгласно чл. 63, ал. 1 от ЗЕЕ, задължените по чл. 14, ал. 4 лица, собствениците на сгради по чл. 38, ал. 1, по отношение на които може да бъде извършено обследване за енергийна ефективност или сертифициране, собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление са длъжни да извършват управление на енергийната ефективност.

Списъкът от дейности, посредством които се осъществява управлението на енергийната ефективност се съдържа в чл. 63, ал. 2 от ЗЕЕ и включва:

1. организиране на изпълнението на програмите за енергийна ефективност на държавните и местните органи, както и на други мерки, които водят до изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания;

2. поддържане на бази данни за месечното производство/потребление по видове енергии и потребители, включително дати, цени, количество и качество на доставените/продадените енергии и горива;

3. ежегодно изготвяне на анализи на енергийното потребление;

4. оценка на изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания.

Закон за енергетиката

Със Закона за енергетиката на кметовете на общини се възлагат следните задължения:

- да изискват от енергийните предприятия на територията на общината прогнози за развитието на потреблението на електрическа и топлинна енергия и природен газ, програми и планове за електроснабдяване, топлоснабдяване и газоснабдяване;
- да осигуряват изграждането, експлоатацията, поддържането и развитието на мрежите и съоръженията за външно осветление на територията на общината за имоти общинска собственост;
- да предвиждат в общите и подробните устройствени планове благоустройствени работи, необходими за изпълнението на инвестиционните програми на енергийните предприятия за развитие на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура.

Закон за устройство на територията

Едно от основните изисквания на Закона за устройство на територията (ЗУТ) е т.нар. „шесто съществено изискване към строежите“ – изискването за енергийна ефективност /“икономия на енергия и топлосъхранение“/, въведено в ЗУТ през 2005 г. (чл. 169, ал. 1, т. 6 от ЗУТ). С въвеждането на това изискване дейностите, свързани с реализация на инвестиционни намерения в областта на строежите, в това число и дейностите по изпълнение на енергоспестяващи мерки, бяха поставени на свършено нова основа.

През 2015 г., в изпълнение на Директива 2009/28/ЕО относно насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградния фонд и Регламент /ЕС/ № 310 от 09.03.2011 г. за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти, в чл. 169 от ЗУТ беше въведено и ново седмо съществено изискване към строежите – изискването за устойчиво използване на природните ресурси. С това изискване, на практика, в българското законодателство се отваря вратата за т.нар. „сгради с близко до нулево потребление на енергия“, като проектите за нови сгради, съответно - за основен ремонт и основно обновяване на сгради, вече следва да се изготвят въз основа на предварителен анализ относно възможностите за

оползотворяване на енергия от възобновяеми източници за задоволяване енергийните потребности на дадена сграда и на нейните обитатели.

Конкретните изисквания, свързани с оползотворяването на енергия от възобновяеми източници, като форма на устойчиво използване на природните ресурси, са детайлно развити в Наредба № 7 за енергийната ефективност на сгради, издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Национални стратегически документи, планове и програми:

- Протокол от Киото към Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата;
- Енергийна стратегия на Република България ;
- Първи национален план за действие по енергийна ефективност 2008 - 2010 г.;
- Втори национален план за действие по енергийна ефективност 2011 - 2013 г.;
- Национален план за действие по енергийна ефективност 2014 - 2020 г.;
- Годишен отчет за изпълнението на Национални план за действие по енергийна ефективност 2014 – 2020 г. за 2015 г.;
- Национален план за действие по промените в климата;
- Стратегия за финансиране изолациите на сгради за постигане на енергийна ефективност и План – програма за нейното изпълнение;
- Национална програма за развитие „България 2020“;
- Общински план за развитие на Община Кочериново 2014-2020 г.

Подзаконови нормативни актове в областта на енергийната ефективност

- НАРЕДБА № РД-16-347 ОТ 02.04.2009 г. за условията и реда за определяне размера и изплащане на планираните средства по договор с гарантиран резултат, водещи до енергийни спестявания в сгради – държавна и/или общинска собственост;
- НАРЕДБА № Е-РД-04-1 ОТ 14.2019 г. за условията и реда за извършване на проверка за енергийна ефективност от отоплителните инсталации с водогрейни котли по чл. 50, ал. 1 и на климатичните инсталации по чл. 51, ал. 1, условията и реда за изготвянето на оценка на енергийните спестявания, както и условията и реда за създаване, поддържане и ползване на базата данни по чл. 50 от Закона за енергийната ефективност;

- НАРЕДБА № Е-РД-16-647 от 15.12.2015 г. за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация;
- НАРЕДБА № Е-РД-04-1 от 22.01.2016 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради;
- НАРЕДБА № Е-РД-04-2 от 22.01.2016 г. за показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите;
- НАРЕДБА № Е-РД-04-3 от 04.05.2016 г. за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им;
- НАРЕДБА № Е-РД-04-05 от 08.09.2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания;
- НАРЕДБА за методиките за определянето на националната цел за енергийна ефективност и за определянето на общата кумулативна цел, въвеждането на схема за задължения за енергийни спестявания и разпределянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания между задължените лица (приета с Постановление на Министерския съвет № 240 от 15.09.2016 г., обн., ДВ, бр. 75 от 27.09.2016 г., в сила от 27.09.2016 г.).

3. ОБЩ ПРОФИЛ НА ОБЩИНАТА

3.1. Местоположение, релеф, климат и демографско развитие .

Местоположение

Община Кочериново се намира в югозападната част на Република България и съгласно разпоредбите на Закона на регионалното развитие в югозападен район за планиране. Разположена е от двете страни на средното течение на р. Струма и долната третина на р. Рилска. На Север общината граничи с община Бобошево, на изток с

община Рила, на запад с община Невестино и на юг с община Благоевград. С изключение на последната всички останали са в териториалния обхват на Област Кюстендил.

Релеф

Макар и малка по площ релефът на община Кочериново е твърде разнообразен – от равнинен, през ниско- до средно планински.

В средата на общината от север на юг, по долината на река Струма и левият ѝ приток Рилска река се простира най-южната част на Бобошевското поле, което е южно продължение на Долната Дупнишка котловина. Тук, в коритото на Струма, западно от село Бараково се намира най-ниската точка на общината – 350 м н.в. От изток и от запад полето е оградено от планински масиви. На изток от него в пределите на общината попадат крайните северозападни части на Югозападния дял на Рила. Тук в най-източната точка на общината се намира връх Прашка (1365 m), най-високата кота на Община Кочериново.

Западните части на общината са заети от крайните северни и североизточни разклонения на планината Влахина. Дълбоката долина на река Копривен (десен приток на Струма) разделя тази част на планината на две части. На юг от реката е същинската планина Влахина с връх Бандерата (1225 m), разположен в изворната област на реката,

на границата с Община Благоевград. На север от долината на Копривен се простира северното продължение на Влахина планина – т.н. Руен планина. В пределите на общината се простират нейните източни части с най-висока точка връх Киселец (1157 m), разположен на границата с Община Невестино.

Климат

Община Кочериново се намира в зоната на преходно- континенталния климат със средиземноморско влияние, предимно по течението на река Струма. Тази зона се характеризира с продължителна пролет и лято, както и с мека зима. Климатът на общината е изключително благоприятен за развитието на селското стопанство и най-вече за отглеждането на разнообразни селскостопански култури /зърнени култури, лен, картофи и др./.

В района се чувства влиянието на средиземноморския климат, което е характерно за селищата, разположени по поречието на река Струма. През годината времето е относително топло с мека и кратка зима. За формирането на валежите в региона от основно значение е характерният за общината климат.

Снегът се задържа предимно в най-високите места. Най-топли са месеците юли и август, а най-студени – януари и февруари.

Валежите в района са най- обилни през месеците април, ноември и декември. Средногодишната температура е 10°C, а годишната сума на валежите е 200 мм. Преобладаващите ветрове са северните.

Водни ресурси

През територията на Община Кочериново минава р. Струма, характеризираща се с пълноводие по време на топенето на снеговете в планините, както и по време на пролетните и есенните валежи. На територията на Община Кочериново в р. Струма се вливат две реки – р. Копривен и р. Рилска. Водосборният басейн на р. Копривен е изцяло в границите на Общината, като минава през с. Фролош и в близост до с. Цървище и Горни Драгодан. Територията на общината в хидроложко отношение попада в рамките на Басейнова дирекция Западнобеломорски район – гр. Благоевград.

Почви

В границите на Община Кочериново са разпространени кафяви горски, алувиално-ливадни, канелени горски и планинско-горски почвени типове. Замърсявания на почвите не са регистрирани. Алувиално-ливадните почви се характеризират със съдържание на повече хумус, повече глина, повече хранителни елементи и имат по-високо природно плодородие. В района почвите са благоприятни за отглеждане на някои зърнени култури, както и за градинарство, овощарство и лозарство.

Защитени територии

➤ Природна забележителност „Стобски пирамиди”

През 1964 г. Стобските пирамиди са обявени за природна забележителност. Те са едни от най-популярните сред туристите скални пирамиди. Стобските пирамиди се намират над село Стоб, в Цареввръшкия дял на Югозападна Рила. Средната височина на пирамидите е между 7 и 10 метра, някои отделни пирамиди достигат до височина 12 метра. Стобските пирамиди са с разнообразна форма, но повечето са конусовидни и завършват с каменна шапка, наподобявайки гъби.

На територията на Община Кочериново попадат три защитени зони от Европейската екологична мрежа Натура 2000:

➤ Защитена зона „Кочериново”

Защитена зона „Кочериново” е от международно значение за опазването на гнездящия тук световно застрашен ливаден дърдавец /*Crex crex*/ и едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за белия щъркел /*Ciconia ciconia*/, които гнездят тук в значителни количества. Белият щъркел гнезди в селищата по периферията на мястото и се храни във влажните ливади.

➤ Защитена зона „Бобошево”

Защитена зона „Бобошево” е от международно значение за опазването световно застрашения ливаден дърдавец /*Crex crex*/, който гнезди тук в значителна численост. ЗЗ „Бобошево” обхваща главно влажни ливади и пасища в Югозападна България южно от град Бобошево. В ганиците му попадат източните склонове на Влахина планина и рида Пиянец над река Струма.

На територията на мястото се срещат няколко типа местообитания, от които с най-голямо значение за Националната екологична мрежа са влажните ливади и пасища по склоновете на Влахина планина.

➤ **Защитена зона „Скрино”**

Защитена зона „Скрино” е от значение за опазване разпространението на местообитание 91НО–Панонски гори с *Quercus pubescens*. Разредени, ксерофитни дъбови гори, доминирани от *Quercus pubescens*, върху много сухи (често с южно изложение) места със скелетни плиткочувни почви на варовикова основа, която се разкрива като различни по големина скални блокове.. В зоната вероятно е сегашната северна граница на разпространение на вида *Testudo graeca* в Западна България (жизнени популации с много ниска плътност).

3.2. Площ, брой населени места, население

Територията е с площ 182 120,20 дка, заема 7-мо място сред 9-те общини на областта, което съставлява 5,97% от територията на област Кюстендил. Населението на Община Кочериново към 31.12.2018 г. е 4365 души, както следва:

Таблица 1: Население на община Кочериново

Област/община	Общо			В градове			В села		
	всичко	мъже	жени	Всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Кюстендил	119041	57944	61097	83230	40142	43088	35811	17802	18009
Кочериново	4365	2098	2267	2041	971	1070	2324	1127	1197

Източник: НСИ

Общината включва гр. Кочериново и следните села - Стоб, с. Пороминово, с. Бараково, с. Мурсалево, с. Фролош, с. Цървище, с. Драгодан, с. Боровец, с. Бураново и с. Крумово.

3.3. Сграден фонд

По отношение на тяхното предназначение се приеме следната квалификация на сградите:

- *жилищни*: еднофамилни индивидуални къщи; жилищни сгради (блокове) с ниско и средно застрояване; смесени сгради;
- *нежилнищни (сгради, които са публична собственост или се използват от обществеността)*: сгради за административно обслужване (административни, кметсва, и др.); сгради в областта на образованието (учебни, детски градини и др.); други сгради за обществено ползване (сгради в областта на социалните дейности, читалища и др.).

Състоянието на общинския сграден фонд и на сградния фонд в жилищния сектор в община Кочериново не се различават от тези в страната за населени места от този тип, като основните причини за високата енергоемкост са: наследена енергоинтензивна структура в строителството в зависимост от годините на построяване –външните стени на повечето стари сгради са с неизолирани стени имат до 5 пъти по-големи топлинни загуби в сравнение с нормите за ново строителство, сутерените и таванските плочи също са без топлоизолация, топлинните загуби през старата морално остаряла дограма - прозорци и врати достигат до 50 % и неефективното отопление и осветление.

Таблица № 2: Сгради – общинска собственост

№	Описание на имота	Населено място
1	Кметство	с. Боровец
2	Детска градина	с. Бараково
3	Детска градина	с. Пороминово
4	Училищна сграда	с. Бураново
5	Училищна сграда	с. Мурсалево
6	Училищна сграда	с. Пороминово
7	Училищна сграда	гр. Кочериново
8	Здравен дом	с. Стоб
9	Кметство	с. Крумово
10	Бивша сграда на ЖП Гара	с. Стоб
11	Културен дом	гр. Кочериново
12	Културен дом	с. Пороминово
13	Училищна сграда	с. Драгодан
14	Читалище	с. Стоб
15	Кметство	с. Цървище

16	Сграда за административни потребности	с. Драгодан
17	Административна сграда	гр. Кочериново
18	Културен дом	с. Мурсалево
19	Училищна сграда	с. Фролош
20	Кметство	с. Фролош
21	Здравен дом	с. Фролош
22	Парк и музей	с. Пороминово
23	Кметство	с. Мурсалево
24	Здравен дом	гр. Кочериново
25	Кметство	с. Бураново
26	Административна сграда - АПК, БНБ, ДСК	гр. Кочериново
27	Сграда за административни потребности	с. Бараково
28	Училищна сграда	с. Пороминово
29	Здравен дом	с. Мурсалево
30	Детска градина	с. Мурсалево
31	Детска градина	с. Стоб
32	Детска градина	гр. Кочериново

3.4. Промислени предприятия

Промислеността е представена основно от неголеми предприятия, свързани с хранително-вкусовия отрасъл, дървопреработването, производството на мебели и шивашки изделия. В промишлените предприятия на територията на общината не се използва енергия от възобновяеми източници.

3.5. Транспорт

Предвид географското положение и релефа на община Кочериново, на нейната територия са изградени два основни вида транспортна мрежа: ЖП мрежа и сухопътна автомобилна мрежа.

ЖП Мрежа

През територията на община Кочериново минава международна железопътна линия София – Кулата – Атина (България - Гърция). В рамките на общината има 2 ЖП гари – гара Кочериново и гара Мурсалево.

Автомобилна мрежа

Отново георганското и геостратегическото местоположение на общината предопределят минаването през нейната територията на международен автомобилен път Е79 и високосторостна магистрала София – Атина (Магистрала „Струма“).

През община Кочериново преминава единствения автомобилен път достигащ до националния архитектурен паметник на културата на българската духовност – Рилски манастир и Национален парк Рила. Пътят до Рилски манастир преминава и през общинския център на гр. Кочериново.

Селищните и междуселищните пътни връзки са в относително добро състояние, като по-голямата част от тях са асфалтирани. Независимо от това, липсата на финансови средства предопределя недостатъчното поддържане на пътните настилки и наратващите нужди от текущи и основни ремонти.

4. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Изпълняваните дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност на територията на Община Кочериново са насочени към постигане на определени цели и приоритети, заложи в Общинския план за развитие на Община Кочериново за периода 2014-2020 г., както и в други стратегически документи.

Водещата идея в общинската програма за енергийна ефективност е чрез система от енергоспестяващи дейности на местно ниво, в т.ч. и оползотворяването на енергия от ВИ за задоволяване на енергийните потребности на сгради и на обитателите в тях, да се намалят разходите за горива и енергия.

С общинската програма по енергийна ефективност се цели:

- намаляване на топлинните загуби в сградите и подобряване на енергийните им характеристики чрез саниране;
- ефективно използване на енергийните ресурси за отопление чрез въвеждане на отоплителни системи с висока ефективност;
- замяна на горива с ниска крайна ефективност с такива с по- висока;
- изграждане/ монтаж на системи и инсталации за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници;

- модернизиране и повишаване енергийната ефективност на осветлението в общинските обекти без да се намалява нивото на осветеност и качеството на осветлението;

- подобряване на енергийната ефективност при уличното осветление.

Постигането на заложените в настоящата Програма за енергийна ефективност цели е свързано с:

- извършване на ежегодни анализи на енергийното потребление в сгради-общинска собственост и на системите за изкуствено външно осветление /улично и парково/. Анализите имат за цел да се установи кои точно обекти-общинска собственост, имат най-високи нива на енергопотребление и поради това следва да бъдат приоритет при реализацията на енергоспестяващи мерки от страна на Общината. Анализите следва да се изготвят от вписаните в нарочни регистри на Агенция за устойчиво енергийно развитие /АУЕР/ лица, които имат право да извършват обследване за енергийна ефективност на сгради и на промишлени системи и външно изкуствено осветление. Като основа за извършване на анализа, се използват данните от търговците с енергия /краен снабдител с електрическа енергия и търговец с природен газ/, предоставяни от тях въз основа на изготвяне на месечни и годишни енергийни баланси, включващи закупуваната и продаваната енергия по реда на чл. 63, ал. 2, т. 4 от ЗЕЕ.

- извършване на обследвания /заснемане на актуалните нива на енергопотребление/ за енергийна ефективност на сгради-общинска собственост преди изпълнението на енергоспестяващи мерки в тях;

- извършване на обследване за енергийна ефективност на уличното осветление преди изпълнението на енергоспестяващи мерки;

- въвеждане на предписаните от обследванията по енергийна ефективност енергоспестяващи мерки;

- извършване на последващи обследвания – след изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност.

Последващите обследвания за енергийна ефективност имат две основни задачи:

– извършване на оценка за енергийни спестявания с цел снабдяване на лицето, направило инвестицията в енергоспестяващите мерки /собственика на сградата или трето лице/, с удостоверение за енергийни спестявания и/ или

– издаване на сертификат за енергийни характеристики на сградата, удостоверяващ достигнатия в резултат на изпълнени енергоспестяващи мерки по дадена сграда нов клас на енергопотребление на тази сграда по скалата за класовете на енергопотребление.

Оценката за енергийни спестявания служи, като основа за попълване и подаване на заявление до Изпълнителния директор на АУЕР за издаване на удостоверение за енергийни спестявания. Съгласно сега действащия ЗЕЕ, удостоверенията за енергийни спестявания представляват търгуеми финансови инструменти и могат да бъдат продадени, а в резултат от това Общината може да си възвърне направените в тези мерки инвестиции ако не изцяло, то поне частично.

Сертификатът за енергийни характеристики е неразделна част от техническите паспорти на сградите и замества т.нар. „енергиен паспорт“. Сертификатът за енергийни характеристики се издава по реда и при условията на Наредба № Е-РД-04-2 от 22.01.2016 г. за показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите, издадена от министъра на енергетиката, а техническият паспорт на сградата – при спазване на Наредба № 5 от 28.12.2006 г. за техническите паспорти на строежите, издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

През изминалите няколко години община Кочериново са предприети мерки и дейности по енергийна ефективност на част от сградите общинска собственост. Това са сградите с най-голям социален ефект:

- Училище СУ „Христо Ботев” гр. Кочериново;
- Читалище „Пробуда” гр. Кочериново;
- Читалище „Просвета” с. Пороминово.

В резултат на приложените мерки за енергийна ефективност, съчетани с подмяна на амортизирани съоръжения са намалени значително разходите за енергия и особено важно, разходите за поддръжка на съоръженията. На дневен ред е засиленото прилагане на енергоефективни мерки не само за намаляване на разходите, но и за повишаването на жизненото равнище и комфорта на потребителите на енергия.

Общината е в състояние да упражнява контрол върху редица дейности, водещи до повишаване на енергийната ефективност, да взема стратегически решения, свързани с това и в границите на своите компетенции да налага на инвеститорите изпълнения на мерки с подобен характер.

Основни инструменти за това могат да бъдат:

- одобряване на устройствени планове;
- оптимизиране на транспортни схеми;
- насърчаване на частната инициатива, свързана с реализиране на енергоефективни мероприятия;
- екологично съобразени технологии.
- даване приоритет на инвестиции в мероприятия, водещи до понижаване на разхода на енергия.

Тук действията могат да бъдат насочени в две посоки:

- Общината да оказва влияние върху крайните клиенти на енергия - промишлени предприятия, търговски обекти, домакинства, чрез провеждане на информационни кампании по енергийна ефективност и предоставяне на стимули за намаляване на потреблението на енергия;
- Изпълнение на съвместни дейности със задължените лица - търговци с енергия.

5. СЪСРОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ

Електроснабдяването на Община Кочериново и изцяло стопанисване на електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея се осъществява от „ЧЕЗ Разпределение България” АД.

Годишното потребление на ел. енергия на общинските сгради в МВч за периода от 2016 г. до 2018 г. е показано в Таблица № 3.

Таблица № 3: Потребление на ел. енергия по години.

Година	Потребление на ел. енергия в МВч.
2016	537514

2017	558126
2018	576750

Електроенергийната система в общината е добре развита и оразмерена да поеме много по-голямо натоварване, което би улеснило бъдещите консуматори и би стимулирало икономическото развитие. Значителната част от съоръженията средно и ниско напрежение са в експлоатация повече от 20 години. Част от стълбовете и проводниковата мрежа е с изтекъл срок на годност. Всички населени места в общината са електрифицирани.

6. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Основната цел на разработването на програмите за енергийна ефективност е да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки, които да доведат до енергийни спестявания, както и проектите за тяхното изпълнение.

В последните години значително внимание се отделя на прилагането на мерки за енергийна ефективност. Безспорно, намаляването на загубите от енергия е от приоритетно значение и със значителни ползи.

Неприлагането на мерки за енергийна ефективност през последните години, амортизацията на малкото приложени такива и слабият контрол, водят до нарастващи и ненужно големи разходи за потребление на горива и електрическа енергия. Предвид това, е наложително да се прилагат енергоефективни мерки не само за намаляване на разходите, но и за повишаването на жизненото равнище и комфорта на потребителите на енергия.

И не на последно място енергоефективните мерки водят и до положителен екологичен ефект, свързан с намаляване на парникови газове в атмосферния въздух.

Политиката на Община Кочериново по отношение на ЕЕ се базира на Общинския план за развитие на Община Кочериново 2014-2020 г. и на настоящата Програма по енергийна ефективност.

Община Кочериново има следните цели:

- Намаляване на топлинните загуби в сградите с подобряване на енергийните им характеристики, чрез саниране (пълно или частично);
- Ефективно използване на енергийните ресурси за отопление чрез отоплителни системи с висока ефективност, включващи и възможности за регулиране на потреблението и поддържане на стабилни нормативни параметри на средата в отопляваните обекти;
- Замяна на горива с ниска крайна ефективност с такива с по –висока;
- Изграждане на системи за оползотворяване на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ);
- Популяризиране и насърчаване на добрите практики в сферата на договорирането за енергоспестяване в общинския сектор;
- Намаляване емисиите на парниковите газове;
- Модернизиране на осветлението в общинските обекти без да се намалява нивото на осветеност и качеството на осветлението (чрез използване на компактни луминесцентни лампи, автоматични системи за контрол, управление, ниво на осветеност);
- Подобряване на енергийната ефективност при уличното осветление.

Подцели

- ***Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради:***
 - Изолация на външни стени;
 - Изолация на под;
 - Изолация на покрив;
 - Подмяна на дограма;
 - Енергоспестяващи мерки по сградни инсталации.
- ***Намаляване разходите за енергия в сгради и системи, чрез:***
 - Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови такива;
 - Внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки.
- ***Повишаване нивото на:***

- Познание по енергиен мениджмънт на специалисти от общинската администрация;
- Информираност, култура и знания в областта на енергийната ефективност на ръководния персонал на общинските обекти;
- Експертния потенциал на специалисти в общинската администрация за разработване и реализиране на проекти по енергийна ефективност;
- Професионална квалификация на експлоатиращия персонал.

ОБХВАТ

При разработването на Програмата за енергийна ефективност се прилага методът на приоритетните целеви групи, като се разглеждат нуждите на групи крайни потребители със сравним модел на потребление на енергията.

Изборът на целеви групи се извършва след преценка на направените разходи за енергия в натурално и стойностно изражение, потенциала за реализиране на икономии, социалната значимост, нивото на комфорт, степента на влияние на структурите на администрацията, желанието на отделните структури към общината и др.

Възможностите за реализиране на проекти за енергийна ефективност в община Кочериново се насочват в три сектора:

1-ви сектор - "Сграден фонд" с целеви групи - детски градини и административни сгради;

2-ри сектор - "Услуги" с целева група „Осветление в административните сгради“;

3-ти сектор - "Възобновяеми източници на енергия".

В сектор "Сграден фонд" най- ефективните енергоспестяващи мерки са:

- Подмяна на съществуващата дървена и стоманена дограма с нова PVC и алуминиева дограма със стъклопакет с нискоемисийно стъкло;
- Теплоизолация на покриви;
- Полагане на фасадна теплоизолация;
- Повишаване ефективността на отоплителната инсталация и въвеждане на система за автоматично регулиране и контрол;

– Оползотворяване на енергия от възобновяеми източници (напр. за сградите с непрекъсната употреба, като детски градини, социални домове и др.) е подходящо монтирането на термосоларни инсталации за топла вода (слънчеви колектори).

В сектор "Услуги" най-ефективните енергоспестяващи мерки са:

- Подобряване на енергийните характеристики на енергийните системи;
- Повишаване на енергийната ефективност на уличното осветлението, чрез внедряване на допълнителни мерки;
- Оптимален режим за включване и изключване на уличното осветление;
- Система за мониторинг на уличното осветление;
- Въвеждане на енергоефективни уреди;
- Подмяна на осветителните тела с енергоспестяващи в общинските сгради;
- Оптимизиране броя на осветителните тела.

В сектор "Възобновяеми източници на енергия" могат да се приложат мерки за енергийна ефективност както в общинския сектор, така и по инициатива на частни ползватели и инвеститори.

Целта е намаляване използването на горива, замърсяващи околната среда и удовлетворяване на растящите изисквания на населението по отношение на опазването на околната среда и подобряване на качеството на живот. Общината трябва да предприеме действия за повишаване информираността на живеещите за възможностите за оползотворяването на енергия от възобновяеми източници.

През последните години нараства интересът към слънчевите колектори и системи за затопляне на вода, тъй като за климатичната зона, в която попада територията на община Кочериново, слънчевите системи могат да задоволят потребностите от топла вода.

7. ФИНАНСИРАНЕ, ИЗБОР НА ПРОГРАМИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Общинските администрации разполагат с малки възможности за собствени финансови средства, които да инвестират в проекти за повишаване на енергийната

ефективност. Основната възможност е Общината да реализира подобни проекти с външно финансиране. Реализирането им не само облекчава общинския бюджет, но и води до повишаване на благосъстоянието на населението. Инвестирането в енергийна ефективност не е само цел, а средство за намаляване на разходите, подобряване на конкурентоспособността, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда, както и създаване на допълнителна заетост. Възможностите за осигуряване на финансиране на проекти за повишаване на енергийната ефективност са следните:

Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г.“

Оперативна програма „Региони в растеж 2014-2020 г.“ е продължение на програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. Специфичните цели на програмата са повишаване на качеството на живот, социално включване, и подобряване на екологичната среда, чрез благоустрояване на физическата среда в градовете, подобряване на икономическата активност в градовете, чрез възстановяване на зони с потенциал за икономическо развитие, развитие на връзките „град-район“ и подобряване на достъпа до културни ценности, логистичните центрове, местата за рекреация и туризъм, производствените и бизнес зоните в районите. Чрез изпълнението на оперативната програма се цели и балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.

Приоритетните оси на ОП „Региони в растеж“ са:

Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие;

Приоритетна ос 2: Регионална и образователна инфраструктура;

Приоритетна ос 3: Регионална и здравна инфраструктура;

Приоритетна ос 4: Регионална и социална инфраструктура;

Приоритетна ос 5: Регионален туризъм;

Приоритетна ос 6: Регионална пътна инфраструктура;

Приоритетна ос 7: Превенция на риска;

Оперативна програма “Околна среда 2014 – 2020 г.“

Оперативната програма е предназначена за подпомагане развитието на по-конкурентоспособна нисковъглеродна икономика с ефикасно и устойчиво ползване на

ресурсите, опазване на околната среда, намаляване на емисиите и предотвратяване на загубата на биоразнообразие.

Приоритетните оси на ОП „Околна среда“ са:

Приоритетна ос 1: Води;

Приоритетна ос 2: Отпадъци;

Приоритетна ос 3: Натура 2000 и биоразнообразие;

Приоритетна ос 4: Подкрепа за интегриране на политика за околна среда и политика по изменение на климата при прилагане на ЕСИФ.

Примерни допустими дейности:

– разработване на нови и/или актуализация на съществуващи нормативни/стратегически/ програмни документи (вкл. планове и програми) и на съответните допълващи документи (ръководства, методически указания, проучвания и др.);

– изпълнение на проучвания и оценки за изпълнение на препоръките на ЕК и попълване на пропуските в първите ПУРБ във връзка с разработване на вторите Планове за периода 2015-2021 г.

– проучване и оценка на въздействието на човешката дейност върху качеството на повърхностните и подземните води, с цел планирането на контролен мониторинг на тези води.

– изготвяне на система за определяне на такса битови отпадъци отпадъците, на базата на количеството генерирани отпадъци, а не на база данъчна оценка на имотите;

– разработване на нови и/или актуализация на съществуващи стратегически документи за управление на отпадъците (национални стратегии, планове за управление на различни потоци битови отпадъци, други допълващи документи (ръководства, методически указания, проучвания и др.);

– дейности, свързани с провеждане на информационни кампании и осигуряване на публичност и информираност на обществеността във връзка с управлението на отпадъците;

– подготовка и провеждане на семинари и срещи за повишаване на информираността на населението и заинтересовани страни относно актуални теми за опазване на биологичното разнообразие и НАТУРА 2000, вкл. използване на информационни материали (справочници, брошури, карти и др.) за тази цел.

Международни програми и инициативи

Норвежки финансов механизъм

Норвегия подкрепя за последните 9 години проекти в България основно чрез два финансови механизма – Механизма на европейско икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм, които представляват приноса на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия за намаляване на икономическите и социалните различия и засилване на двустранните взаимоотношения с шестнайсетте европейски страни от Централна и Източна Европа и Балтийските страни от Централна и Източна Европа и Балтийските страни. Финансирането отива в сектори, където Норвегия има специфична експертиза. Една от основните програми в рамките на Норвежкия финансов механизъм това е голямата иновация в „Зелената индустрия”, която има специфичен фокус за устойчивото развитие чрез създаване на иновативни продукти, иновативни технологии и услуги, т.н. „Зелена икономика”. В края на 2016 г. правителството подписа меморандума за разбирателство за периода 2014-2021 г. със страните от **Европейското икономическо пространство (ЕИП)** -Норвегия, Исландия и Лихтенщайн, а през март 2017 г., в рамките на отделните министерства, започна разработването на програмите по приоритетните области.

Общата цел на Норвежкия финансов механизъм 2014-2021 е да допринесе за намаляване на икономическите и социални различия в Европейското икономическо пространство и да укрепи двустранните отношения между Норвегия и РБ посредством финансова помощ по приоритетните сектори.

Финансовата помощ се предоставя в следните приоритетни сектори:

- (a) Иновации, научни изследвания, образование и конкурентоспособност;
- (b) Социално включване, младежка заетост и намаляване на бедността;
- (c) Околна среда, енергетика, изменение на климата и нисковъглеродна икономика;
- (d) Култура, гражданско общество, добро управление, основни права и свободи; и
- (e) Правосъдие и вътрешни работи.

В съответствие с чл. 2.1 от Споразумението общият размер на финансовия принос възлиза на € 1,253.7 мил., които ще бъдат отпускани на годишни траншове от € 179,1 мил. за периода от 1 май 2014 г. до 30 април 2021 г., включително.

Програмите, залегнали в меморандума и предоставящи възможности за общински проекти, са:

- Програма „Опазване на околната среда и изменения на климата”;

- Програма „Енергия от ВЕИ, енергийна ефективност и енергийна сигурност“;
- Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и социално приобщаване“;
- Програма „Културно предприемачество, културно наследство и културен обмен“.

Инициатива „ЕКО-иновации”

Инициативата подкрепя еко-новаторски проекти в различни сектори, които целят да предотвратят или намалят (негативното) влияние върху природата и които допринасят за оптималната употреба на ресурсите: разработване на продукти, техники, услуги и процеси, които намаляват емисиите на CO₂, ефективно използване на ресурсите, насърчаване на рециклирането и др.

Приоритетните области на програмата включват: рециклиране на материалите, сгради, производството на храни и напитки сектор, както и екологични бизнес. Въпреки, че ще се дава приоритет на МСП и частни фирми като бенефициенти, поканата за набиране на предложения по програмата е отворена за всяко юридическо лице от една от следните страни: 27 страни членове на ЕС, Норвегия, Исландия и Лихтенщайн, Албания, Хърватия, Бившата Югославска Република Македония, Израел, Черна гора, Сърбия и Турция, други страни – не членки на ЕС при условия, че има влязло в сила споразумение.

Програма „Интелигентна енергия – Европа“

Програмата е основен инструмент за подпомагане премахването на нетехнологични бариери и за принос към сигурността, устойчивостта и конкурентоспособността на европейската енергийна система. Програмата подкрепя проекти, които популяризират и разпространяват знания, практики и информация относно спестяването на енергия, променят политиките и нагласите на хората, както и такива, които подпомагат пазара на енергоспестяващи продукти в различни области-транспорт, строителство, възобновяеми източници, биогорива и др.

Със средства от програмата могат да се финансират до 75% от общите допустими разходи по проекта. Изключение от това правило прави само новата инициатива, насочена към разработване и прилагане на национални схеми за квалификация на кадри в областта на енергийната ефективност и възобновяемите

енергийни източници в строителния сектор. Финансирането за нейния първи етап е до 90% от общите допустими разходи.

Допустими кандидати са обединения от минимум три публични или частни организации от страните членки на ЕС, както и членки на EFTA (Норвегия, Исландия и Лихтенщайн), страни кандидатки или страни от Западните Балкани. Мерките, допустими по програмата са насочени в няколко основни направления:

- Енергийна ефективност и рационално използване на ресурсите (SAVE)
- Енергийноэффективни сгради, енергийни постижения в промишлеността, енергийно- ефективни продукти.
- Нови и възобновяеми енергийни източници (ALTENER) – Електроенергия от възобновяеми енергийни източници, отопление и охлаждане от възобновяема енергия; домашни и други приложения от малък мащаб на възобновяемата енергия; биогорива;
- Енергия в транспорта (STEER) – Алтернативни горива и екологично чисти превозни средства; енергийно-ефективен транспорт;
- Интегрирани инициативи – Създаване на местни и регионални агенции за управление на енергията; европейска мрежа за местни действия; устойчиви енергийни; био-бизнес инициативи; инициативи за енергийни услуги; образователна инициатива за интелигентна енергия.

Европейска финансова инициатива JASPERS (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions)

Програмата е съвместна финансова инициатива на Европейската комисия, Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие и предлага техническа помощ при решаването на комплексни задачи по подготовката на качествени значими проекти, които да се представят за кандидатстване за финансиране от Европейските фондове пред ЕК. JASPERS е инструмент за техническа помощ за подготовката на големи инфраструктурни проекти, за които се предвижда финансиране от Структурните и от Кохезионния фондове на Европейския съюз.

Техническата подкрепа от страна на инициативата е безвъзмездна и се изразява в предоставяне на консултации, съгласуване, изграждане и доусъвършенстване структурата на проекта, преодоляване на трудности, отстраняване на пропуски и идентифициране на нерешени проблеми.

Предпочитат се големи проекти в областта на опазването на околната среда на стойност над 25 млн. евро.

Европейската инициатива JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).

JESSICA е съвместна инициатива на ЕК, Европейската инвестиционна банка и Съвета на Европейската банка за развитие, която подкрепя публично-частни проекти за градско развитие, чрез предоставяне на заеми, банкови гаранции и дялово участие. На 27 май 2009 г. беше подписан Меморандум за разбирателство между правителството на Р България и Европейската инвестиционна банка за изпълнение на инициативата JESSICA в България. В качеството си на Холдингов фонд, ЕИБ ще подпомага българските общини в процеса на интегрирано градско планиране и идентифициране на проектни идеи и ще създаде Фондове за градско развитие, които да започнат реалното финансиране на проекти.

Избираемите проекти по JESSICA трябва да бъдат насочени към подобряване на градската среда, като задължително включват компонент, който ще осигури печалба и възможност вложеният финансов ресурс да бъде върнат обратно във Фонда за градско развитие, в средносрочен план. Такъв тип компоненти могат да включват: бизнес центрове, бизнес паркове, културни институции, спортна инфраструктура, търговски зони, мерки за енергийна ефективност и др. Чрез този револвиращ механизъм, вложеният от Европейския фонд за регионално развитие (EFRD) финансов ресурс, ще продължи да бъде използван за финансиране на проекти за градско развитие в България дори след края на програмния период.

В България JESSICA се осъществява чрез ОП „Регионално развитие”, в рамките на Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие”.

КРЕДИТНИ ЛИНИИ

Кредитната линия за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници за България (КЛЕЕВЕИ)

Кредитна линия за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници е разработена от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) в сътрудничество с Българското правителство и Европейския съюз. Програмата

предоставя кредитни линии на участващите български банки, които от своя страна предоставят заеми на частни дружества за проекти за енергийна ефективност в промишлеността и проекти за възобновяеми енергийни източници. Български банки, участващи в КЛЕЕВЕИ: Българска Пощенска Банка, Банка ДСК, Уникредит Булбанк, Юнионбанк, Обединена Българска Банка, Банка Пиреус, Райфайзенбанк.

Кредитна линия за енергийна ефективност в жилищни сгради (REECL)

Кредитна линия за енергийна ефективност в жилищни сгради (REECL) е създадена през 2005 г. с безвъзмездни средства от МФК и кредитен ресурс от ЕБВР с оглед осъществяване на енергоефективни мерки в жилищни сгради с бенефициенти физически лица и домакинства.

Програмата REECL, която представлява кредитен механизъм в размер на 50 милиона евро за финансиране на енергийната ефективност в жилищния сектор. Тези средства се предоставят на утвърдени български търговски банки за отпускане на потребителски кредити за енергоспестяващи мерки в българските домове. Те включват: енергоефективни прозорци; изолация на стени, подове и покриви; ефективни печки и котли на биомаса; слънчеви нагреватели за вода; ефективни газови котли и термопомпени климатични системи.

Кредитна линия на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за енергийна ефективност в България

Кредитна линия на Европейската инвестиционна банка се финансира, чрез безвъзмездни средства от Международен фонд „Козлодуй“ (МФК) и кредитен ресурс от ЕИБ, чрез подписан през м. декември 2006 г. меморандум между Р. България, ЕИБ и ЕБВР – в качеството и на администратор на МФК. Кредитната линия е насочена към финансиране на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници за публичния и частния сектор. Кредитната линия осигурява не само финансов ресурс (кредити, комбинирани с безвъзмездна помощ), но и техническа помощ при планиране и осъществяване на проекта.

Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“

Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ в България (ФЕЕВИ) е револвиращ фонд, създаден по силата на ЗЕЕ под формата на публично-частно партньорство, като автономно юридическо лице, с цел финансиране на инвестиционни проекти за повишаване на енергийната ефективност в съответствие с приоритетите в националните дългосрочни и краткосрочни програми по енергийна ефективност, приети от Министерския съвет.

Основния капитал на ФЕЕ се формира от средства предоставени от Глобалния екологичен фонд на ООН, Правителството на Р България, средства от двустранни (правителствени) дарения и средства от други дарители, частни предприятия. ФЕЕ изпълнява функциите на финансираща институция за предоставяне на кредити и гаранции по кредити, както и на център за консултации. ФЕЕ оказва съдействие на българските фирми, общини и частни лица в изготвянето на инвестиционни проекти за енергийна ефективност. Фондът предоставя финансиране, съфинансиране или гарантиране пред други финансови институции.

Основен принцип в управлението на ФЕЕ е публично-частното партньорство. Фондът следва ред и правила, разработени с техническата помощ, предоставена от Световната банка и одобрени от Българското правителство.

Национален доверителен ЕкоФонд (НДЕФ)

Фондът е създаден през м. октомври 1995 г. по силата на суапово споразумение “Дълг срещу околна среда” между Правителството на Конфедерация Швейцария и Правителството на Република България. Съгласно чл. 66, ал.1 на Закона за опазване на околната среда, целта на Фонда е управление на средства, предоставени по силата на суапови сделки за замяна на “Дълг срещу околна среда” и “Дълг срещу природа”, от международна търговия с предписани емисионни единици за парникови газове, от продажба на квоти за емисии на парникови газове за авиационни дейности както и на средства, предоставени на база на други видове споразумения с международни, чуждестранни или български източници на финансиране, предназначени за опазване на околната среда в Република България. Фондът допринася за изпълнение на политиката на Българското правителство и поетите от страната международни ангажименти в областта на опазване на околната среда. Националният доверителен ЕкоФонд е независима институция, която се ползва с подкрепата на българското правителство.

Националният доверителен ЕкоФонд финансира проекти в четири приоритетни области:

- Ликвидиране на замърсявания, настъпили в миналото;
- Намаляване замърсяването на въздуха;
- Опазване чистотата на водите;
- Опазване на биологичното разнообразие.

Форми на публично-частно партньорство

Договори “до ключ” (пълен инженеринг). При този вид взаимоотношения, публичният сектор предоставя правата и задълженията на частния сектор да проектира, изгради и експлоатира съоръжение за определен период. Предмет на договора може да са инсталации за производство на енергия, системи за ефективно използване на енергията в общественения сектор, системи за контрол и мониторинг разхода на енергия, горива и други.

Финансирането на изпълнението на проекта може да се извърши изцяло от страна на публичния сектор, като частният сектор заплаща “такса” за експлоатирането, или да бъде осигурено от страна на частния сектор, като изплащането на направената инвестиция е за сметка на събирането на “такси” или други вземания.

ЕСКО договори (договори с гарантиран резултат)

ЕСКО моделът е въведен в българското законодателство с първия ЗЕЕ от 2004 г. ЕСКО компаниите се специализират в предлагането на пазара на енергоспестяващи мерки. Основната им дейност е свързана с изпълнението на пълен инженеринг за въвеждане на енергоспестяващи мерки при крайни клиенти на енергия, каквито са и общините. Този тип компании влагат собствени средства за покриване на всички разходи за реализиране на даден проект и получават своето възнаграждение от достигнатата икономия в периода, определен като срок на откупуване на първоначално направената инвестиция. За клиента остава задължението да осигури средства за годишни енергийни разходи, равни на правените от него през съответната базисна година.

Договори за енергийно ефективни услуги

Съгласно чл. 65 от ЗЕЕ, енергийноэффективните услуги имат за цел комбиниране на доставката на енергия с енергоэффективна технология и/или с действие, което обхваща експлоатацията, поддръжката и управлението, необходими за предоставяне на услугата, и водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност и/или спестяване на първични енергийни ресурси.

Енергийноэффективните услуги се извършват въз основа на писмени договори, сключени между задължените лица – търговци с енергия и крайни клиенти на енергия (каквито са и общините) и сключват изпълнението на една или повече дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност, определени в Наредба № Е-РД-04-3 от 04.05.2016 г. на министъра на енергетиката за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им.

Собствени средства от общинския бюджет

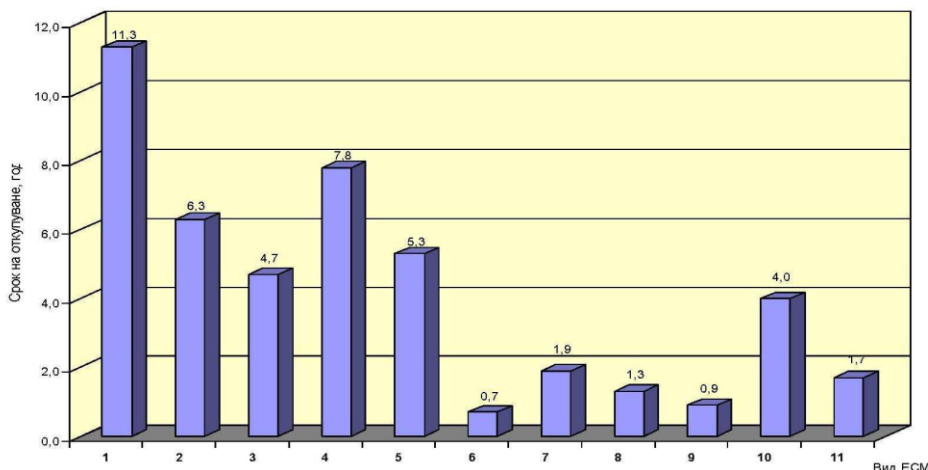
Възможностите за финансиране на инвестиции в енергийна ефективност в рамките на общинския бюджет се ограничават до отпускане на средства за подобряване на енергийните характеристики на образователната и социалната инфраструктура и уличното осветление. При реализирането на мащабни инвестиции и финансирането на цялостни решения ролята на общинския бюджет е само допълваща спрямо общия размер на необходимия финансов ресурс.

8. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕНЕРГИНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

Мерките за повишаване на енергийната ефективност на територията на община Кочериново включват основно сгради, общинска собственост. Препоръчва се всички сгради на територията на общината, които нямат енергийни обследвания, да им бъдат обследвани, след което, според получените резултати да бъде преценено по кои програми може да се участва за финансиране.

Средните периоди на откупуване за най-често препоръчвани енергоспестяващи мерки са представени на следващата диаграма.

Програма за енергийна ефективност на община Кочериново, област Кюстендил за периода 2020 – 2025 г.

1- Изолация на външни стени; 2- Изолация на под; 3- Изолация на покрив; 4- Подмяна на дограма; 5- ЕСМ по осветление; 6- ЕСМ по абонатни станции; 7- ЕСМ по котелни стопанства; 8- ЕСМ по прибори за измерване, контрол и управление; 9- Настройки (вкл. „температура с понижение“); 10- ЕСМ по сградни инсталации; 11- Други (въвеждане на система за енергиен мениджмънт и т.н.)

Мерки, които трябва да предприеме Общината

№	МЯРКА
1	Създаване на система за наблюдение и контрол на енергийното потребление в общинския сграден фонд
2	Създаване на общинска информационна система за енергийна ефективност
3	Въвеждане на алтернативни системи за отопление
4	Извършване на енергийни обследвания на общинския сграден фонд
5	Енергийно обследване на системата за улично осветление на територията на общината
6	Подмяна и периодична поддръжка на системата за улично осветление
7	Осъществяване на мерки за енергийна ефективност чрез реализиране на проекти по различни финансови схеми, фондове и програми
8	Провеждане на периодични обучения на общинските служители, заети в областта на енергийната ефективност
9	Модернизация и ефективна употреба на енергийни системи в сгради общинска собственост

9. ЕТАП НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Етапите на изпълнение на програмата за енергийната ефективност следва да бъдат съобразени със специфичния характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки, дейности и проекти. Етапите на изпълнение на програмата са:

- **Инвестиционно намерение**

Включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целесъобразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението му, както и обследване на енергийна ефективност. С оглед осъществяване на качествено енергийно планиране, общината се нуждае от създаване и поддържане на база данни за енергийната консумация и състояние на обектите, общинска собственост, с която до момента не разполага. Въз основа на събираните и актуализираните данни и информация, е възможно да се правят анализи и оценки. Тази база данни ще даде информация за състоянието на сградния фонд в общината, както и техническа информация за изходното състояние на енергийния сектор преди да започне изпълнението на Програмата за енергийна ефективност.

- **Предварително проучване**

Осъществява се предварително проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление на база на енергийно обследване; Трябва да се установи текущото състояние на дадена сграда енергопотреблението ѝ, както и да се посочат целесъобразни енергоспестяващи мерки.

- **Инвестиционен проект**

Разработва се в зависимост от спецификата и обема на предвидените дейности; За всеки инвестиционен проект се прави оценка като се използват различни методи и показатели, делеящи се на статични и динамични.

- **Подготовка и изпълнение на строителството**

Включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително – монтажни работи на съответния обект; След

идентифицирането на необходимите мерки, които следва да бъдат извършени, за да се повиши енергийна ефективност на даден обект, следва и етапа на строително-монтажните дейности на заложените цели. На този етап се подготвят необходимите документи и се извършва строителството.

- **Мониторинг**

Той установява намалението на енергийното потребление след реализацията на дейностите и мерките по енергийна ефективност се извършва ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжка на инсталациите и др. Ефективният мониторинг изисква изграждането на автоматизирана система за събиране и обобщаване на данни, което може да се осъществява чрез приложение на съвременните информационни и комуникационни технологии. По този начин може да се направят изводи по всяко време и за всеки обект дали средствата за снабдяване с енергия се изразходват целесъобразно и дали се спазват нормативните изисквания за поддържане на микроклимата в съответната сграда.

10. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Максимално точното предвиждане за очакваните ефекти от изпълнението на дейностите, мерките и проектите ще даде възможност за цялостна технико-икономическа оценка на програмата за енергийна ефективност на Община Кочериново.

Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на програмата, са следните:

- Икономия на топлинна енергия;
- Икономия на електрическа енергия;
- Икономия на горива;
- Намалени емисии парникови газове;
- Икономия на финансови средства.

За някои от мерките е възможно да се получи сравнително дълъг срок на откупуване, но в тези случаи трябва да се има предвид тяхната екологичната значимост. Освен това, е важно да се подчертае, че ефектът от реализирането на дейностите и мерките се изчислява на база на действащите в момента цени на топлинната и електрическата енергия и на горивата. Тези цени ще продължават да се повишават,

вследствие на непрекъснато растящите цени на горивата на международните пазари, поради което срокът на откупуване ще бъде по-малък, в сравнение с направените изчисления. Допълнителна предпоставка за намаляване на срока на възвръщаемост на инвестициите е и бъдещата възможност за търговия на спестени емисии на парникови газове.

Освен горните практически резултати, изпълнението на програмата за енергийна ефективност ще доведе до:

- опазване на околната среда;
- забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийни ресурси;
- подобряване на условията и стандарта на живот на хората;
- диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на крайните клиенти от цените на горива и енергии;
- създаване на нови пазарни възможности за търговци (производители, фирми за услуги и т.н.) и разкриване на нови работни места;
- създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици и по-голяма сигурност на доставките;
- подпомагане постигането на устойчиво развитие.

11. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ

Процесът на наблюдение изпълнението на програмата за енергийна ефективност се осъществява от АУЕР. Съгласно ЗЕЕ, областните и общински администрации имат задължението ежегодно да изпращат попълнени отчети за напредъка по изпълнението на програмата по енергийна ефективност до АУЕР.

Наблюдението и изпълнението на общинските програми по енергийна ефективност ще се извършва от съответните специализирани структури сформирани по силата на Закона за енергийната ефективност. За общините тази структура е общинския съвет по енергийна ефективност, а за областта като цяло Областния съвет по енергийна ефективност. Експертната функция на първия определя неговата активна роля както в самото изготвяне на общинските програми, така и за тяхното изпълнение и наблюдение на изпълнението.

Оптималното осъществяване на дейностите по наблюдение и оценка на изпълнените или нереализирани цели от настоящата програма, ще позволи до голяма

степен да се води успешна общинска политика по енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници. Процесът по наблюдение и контрол изисква формулирането на ясни, точни, конкретни, измерими и лесни за отчитане показатели за успешна реализация на Програмата, които да бъдат одобрени от общинската администрация. Примери за такива показатели са посочените по-долу:

- Постигане на формулираните качествени и количествени цели и задачи на програмата;
- Създаване на условия за повторимост и мултиплициране на резултатите от осъществени добри практики от реализираната програма;
- Въздействие на изпълнената програма върху други области, свързани с планирането и развитието на Общината;
- Ефикасност и ефективност на управлението на програмата.

12. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

В съответствие с чл. 12, ал. 7 от ЗЕЕ изпълнителният директор на АУЕР утвърждава образец на отчет за изпълнението на дейностите и мерките от програмите по енергийна ефективност. Изготвените отчети се представят на хартиен и магнитен носител в АУЕР не по-късно от 1 март и се публикуват на интернет страниците на съответните държавни и местни органи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Високата енергийна наситеност на единица произведена продукция в България, лошата топлоизолация на битовите и обществени сгради и липсата на традиции в усвояването на възобновяемите енергийни източници, са предпоставките, които налагат високите темпове на развитие в тази сфера. Реализирането на националната политика по енергийна ефективност, транспонирана в Закона за енергийната ефективност, е приоритет, който ще окаже положително въздействие върху редица аспекти на социално-икономическото развитие и опазването на околната среда в страната - в частност община Кочериново.

Въвеждането на енергийноэффективни технологии за производство ще повиши конкурентоспособността на българската икономика, използването на възобновяеми

Програма за енергийна ефективност на община Кочериново, област Кюстендил за периода 2020 – 2025 г.

енергийни източници в битовата и обществена сфера както и подобряването на топлинната изолация на сградите и оптимизирането на отоплителните системи, ще занижи енергийните разходи и ще намали натиска върху местния енергиен пазар.

Същевременно ефектите върху околната среда ще бъдат значителни по отношение на нивото на парниковите газове, замърсяването на атмосферата с оксиди и опазването на почвите и водите.

Цялата тази съвкупност от взаимозависими фактори и елементи на антропосферата са определящи за жизнения стандарт на населението. Тяхното разумно и научно обосновано управление е гаранцията за устойчиво бъдещо развитие.

Изготвянето на общинските програми по енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика в тази област и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването на програми и изпълнението на предвидените в тях проекти е част от регионалната политика за устойчиво развитие. С общинските програми за енергийна ефективност се цели да се повиши ефективността на използване на енергийните ресурси: да се намалят енергопотреблението и вредните емисии в атмосферата; да се осигури здравословната среда чрез подобряване на микроклимата; да се създадат предпоставки за финансиране на мероприятията за енергийна ефективност; енергийната ефективност да стане една от приоритетните общински дейности.

Програмата за енергийна ефективност на Община Кочериново за периода 2020 – 2025 г. е стратегически документ с отворен характер. Той може да бъде усъвършенстван, допълван, променян и изменян на база промени в нормативните документи на национално ниво, както и установените резултати, нуждите и финансовата възможност на Общината.

Настоящата програма е разработена на основание чл. 12, ал. 2 от ЗЕЕ и е приета с Решение № 23 на Общински съвет – Кочериново с Протокол № 3 от 04 март 2020 година.